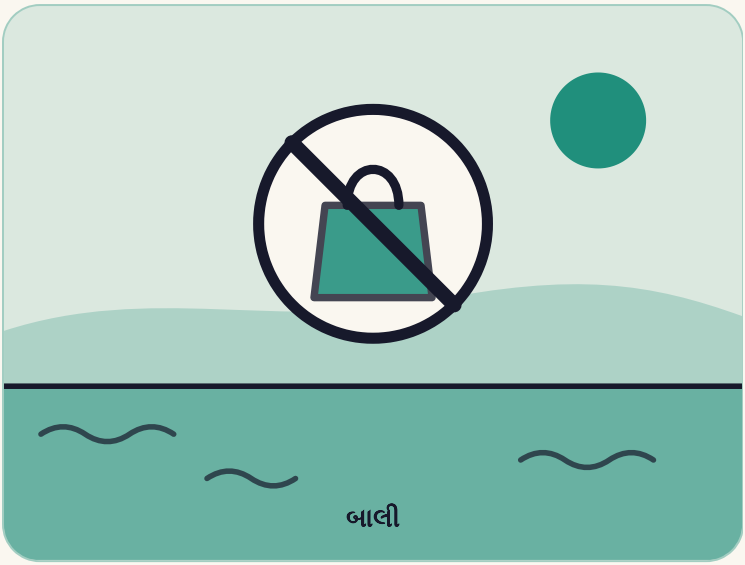

ઇન્ડોનેશિયા

બાલીની પ્લાસ્ટિક થેલીઓ સામે લડનારી બહેનો

12 અને 10 વર્ષની ઉંમરે મેલાતી અને ઇસાબેલ વિજસેને પોતાના ટાપુ-ઘર બાલીમાં પ્લાસ્ટિક થેલીઓ પર પ્રતિબંધ માટે અરજી શરૂ કરી.

ક્યાં બાલી

કોણ મેલાતી અને ઇસાબેલ વિજસેન, બહેનો જેમણે Bye Bye Plastic Bags શરૂ કર્યું

ક્યારે 2013 થી આજ સુધી

4 મિનિટનું વાંચન

પ્રકરણ પહેલું

વાર્તા

મેલાતી અને ઇસાબેલ વિજસેન ઇન્ડોનેશિયાના ટાપુ બાલીમાં મોટાં થયાં. બાલી પોતાના દરિયાકિનારા અને ડાંગરનાં ખેતરો માટે જાણીતું છે. પણ ત્યાં પ્લાસ્ટિકની મોટી સમસ્યા છે. દર વર્ષે, જ્યારે પવનો પલટાય છે, ત્યારે કચરો તણાઈને કિનારે આવી જાય છે.

બહેનોએ તે બધે જોયું. મેલાતી કહે છે કે જ્યારે તે તરતી, ત્યારે પ્લાસ્ટિકની થેલીઓ તેના હાથ પર વીંટળાઈ શકતી. ખેડૂતો પ્લાસ્ટિક ઉપર ડાંગર રોપતા.

બે બાળકો, એક સવાલ

એક દિવસ તેમની શાળાએ તેમને દુનિયા બદલનારા નેતાઓ વિશે ભણાવ્યું, જેમ કે નેલ્સન મંડેલા અને માર્ટિન લ્યુથર કિંગ. મેલાતી 12 વર્ષની હતી. ઇસાબેલ 10ની. તેઓ એક સવાલ લઈને ઘરે ગઈ. એક ટાપુનાં બાળકો શું કરી શકે?

તેમણે ઇન્ટરનેટ પર શોધ્યું. તેમને ખબર પડી કે 40 દેશોએ પ્લાસ્ટિક થેલીઓ પર પ્રતિબંધ કે કર મૂક્યો છે. તો તેમણે વિચાર્યું: જો તે દેશો કરી શકે, તો બાલી પણ કરી શકે.

2013માં તેમણે *Bye Bye Plastic Bags* નામનું જૂથ શરૂ કર્યું. તેમની પાસે ન કોઈ ધંધાકીય યોજના હતી, ન પૈસા. તેમણે એક અરજી શરૂ કરી. પહેલા જ દિવસે 6,000થી વધુ લોકોએ સહી કરી. પછી તે 100,000 નામો સુધી પહોંચી.

> અમે અમારી માન્યતા માટે ઊભાં રહેવા મોટાં થવાની રાહ જોવા માગતાં ન હતાં.
>
> મેલાતી વિજસેન, CNNમાં ટાંકેલું

12 અને 10

શરૂ કરતી વખતે બહેનોની ઉંમર

100,000

અરજી પર નામો

2019

જે વર્ષે બાલીનો પ્રતિબંધ લાગુ થયો

મર્યાદા સાથે ભૂખ હડતાળ

બાલીના ગવર્નર દોઢ વર્ષથી વધુ તેમને મળ્યા નહીં. તેથી બહેનોએ ભૂખ હડતાળની યોજના બનાવી. તેઓ ભારતમાં ગાંધીનું ઘર જોઈ ચૂકી હતી. બહુ નાની હોવાથી તેમણે ફક્ત સૂર્યોદયથી સૂર્યાસ્ત સુધી ઉપવાસ કર્યો, એક આહાર-નિષ્ણાતની દેખરેખ હેઠળ.

તેની અસર થઈ. 24 કલાકની અંદર પોલીસ તેમને ગવર્નર પાસે લઈ ગઈ. તેમણે તેમની સાથે કામ કરવાના એક કરાર પર સહી કરી. લક્ષ્ય હતું 2018 સુધીમાં પ્લાસ્ટિક-થેલી-મુક્ત બાલી. તે તારીખ વીતી ગઈ.

ડિસેમ્બર 2018માં એક નવા ગવર્નરે એક વાર વપરાતી પ્લાસ્ટિક થેલીઓ, સ્ટ્રૉ અને ફોમ પર પ્રતિબંધની જાહેરાત કરી. તે 2019માં લાગુ થયો.

પણ કાયદો બનવો અને તેનું પાલન થવું એક વાત નથી. 2021માં મેલાતીએ કહ્યું કે પ્લાસ્ટિક થેલીઓ “પૂરા જોરથી પાછી આવી ગઈ છે.” બહેનો હવે દુનિયાભરમાં ડઝનબંધ જગ્યાએ *Bye Bye Plastic Bags* ચલાવે છે. દરેક જૂથને યુવાનો ચલાવે છે.

ક્યારે શું થયું

- **2013** મેલાતી, 12, અને ઇસાબેલ, 10, Bye Bye Plastic Bags શરૂ કરે છે.
- **2018** બાલીના ગવર્નર એક વાર વપરાતા પ્લાસ્ટિક પર પ્રતિબંધની જાહેરાત કરે છે.
- **2019** પ્રતિબંધ લાગુ થાય છે.
- **2021** મેલાતી કહે છે કે પ્લાસ્ટિક થેલીઓ પાછી આવી ગઈ છે અને પ્રતિબંધનો અમલ થતો નથી.

પ્રકરણ બીજું

આ વાર્તા ખાસ કેમ છે

તેમણે યોજના અને બજેટ વિના શરૂઆત કરી, એ ઉંમરે જ્યારે મોટા ભાગનાં બાળકોને કહેવાય છે કે પોતાની વારાની રાહ જુઓ.

તેમની ભૂખ હડતાળ તેમની ઉંમર પ્રમાણે બદલાઈ હતી, મર્યાદાઓ અને કાળજી સાથે. તેમણે દબાણ શાંતિપૂર્ણ અને સુરક્ષિત રાખ્યું.

અમારો મત

તેમણે કાયદો જીત્યો, અને પછી શીખ્યાં કે કાયદો જીતવો એ કામનો ફક્ત પહેલો અડધો ભાગ છે.

પ્રકરણ ત્રીજું

આપણે શું શીખી શકીએ

1 એક સવાલથી શરૂ કરો

તેમણે પૂછ્યું કે એક ટાપુનાં બાળકો શું કરી શકે.

આ અજમાવો: તમારી આસપાસની એક સમસ્યા લખો. પૂછો: આ અઠવાડિયે હું તેના માટે શું કરી શકું?

2 જે કામ કરી ચૂક્યું છે તેને અપનાવો

તેમણે શોધ્યું કે 40 દેશો પહેલેથી કંઈક કરી ચૂક્યા છે, અને કહ્યું કે બાલી પણ કરી શકે.

આ અજમાવો: શરૂ કરતાં પહેલાં શોધો કે કોણે આવી જ સમસ્યા ઉકેલી છે.

3 શાંતિપૂર્ણ દબાણ કરો

જ્યારે ગવર્નરે અવગણના કરી, ત્યારે તેમણે એક સાવચેત, શાંતિપૂર્ણ વિરોધ કર્યો.

આ અજમાવો: જ્યારે તમારી અવગણના થાય, ત્યારે તમારી વાત દેખાડવાનો કોઈ સુરક્ષિત, શાંતિપૂર્ણ રસ્તો શોધો.

4 જીત પછી પણ નજર રાખો

કાયદો પસાર થયો, પણ તેનો અમલ ન થયો, તેથી થેલીઓ પાછી આવી.

આ અજમાવો: કોઈ નિર્ણય પછી એક મહિને પાછા જઈને જુઓ કે ખરેખર થયું કે નહીં.

સાથે લઈ જવા જેવો એક વિચાર

કાગળ પરનો કાયદો એક વચન છે. તેને નિભાવવું કોઈકે પડે છે.

સ્રોત (અંગ્રેજીમાં)

CNN
The teenagers getting plastic bags banned in Bali (2017)

NPR
Two young women on Bali are on a mission to change that, beginning with plastic bags (2019)

VICE World News
Bali's plastic bag ban and the Wijsen sisters (2021)

હકીકત-ચકાસણી નોંધ: સ્રોતો મુખ્ય વાર્તા પર સહમત છે અને વિગતોમાં જુદા પડે છે. ઉંમર: શરૂ કરતી વખતે મેલાતી 12ની અને ઇસાબેલ 10ની હતી (NPR, VICE); CNN "10 અને 12" કહે છે. સ્થાપનાનું વર્ષ: 2013 સામાન્ય રીતે જણાવાતું વર્ષ છે; CNN (2017) કહે છે કે તેમણે "ચાર વર્ષ" અભિયાન ચલાવ્યું. ભૂખ હડતાળ: CNN (2017) કહે છે કે તે દોઢ વર્ષથી વધુ મુલાકાતનો ઇનકાર થયા પછી આવી, ફક્ત સૂર્યોદયથી સૂર્યાસ્ત સુધી આહાર-નિષ્ણાતની દેખરેખ હેઠળ રખાઈ, અને 24

કલાકની અંદર પોલીસ બહેનોને ગવર્નર પાસે લઈ ગઈ, જેમણે જાન્યુઆરી 2018 સુધીમાં પ્લાસ્ટિક-થેલી-મુક્ત બાલી માટે એક કરાર પર સહી કરી; VICE (2021) ધમકીભરી હડતાળને 2017ની ગણાવે છે; NPR કહે છે કે ફોન આવ્યા પછીના દિવસે બહેનોને શાળાએથી લઈ જવાઈ. વાર્તા હડતાળની કોઈ તારીખ આપતી નથી. NPR કહે છે કે બહેનોની અરજીને એક દિવસથી ઓછા સમયમાં 6,000થી વધુ સહી મળી; CNN કહે છે કે પછી તે 100,000 પાર કરી ગઈ, સહીઓ બાલીના હવાઈ મથક પર ભેગી કરાઈ. લક્ષ્યની તારીખ: CNN જાન્યુઆરી 2018 કહે છે અને NPR “2018 સુધીમાં પ્લાસ્ટિક-થેલી-મુક્ત”; વાર્તા 2018 કહે છે. પ્રતિબંધ: NPR (જાન્યુઆરી 2019માં પ્રસારિત) કહે છે કે એક નવા ગવર્નરે “ગયા મહિને” પ્રતિબંધની જાહેરાત કરી, એટલે ડિસેમ્બર 2018; VICE કહે છે કે થેલીઓ, સ્ટ્રૉ અને સ્ટાયરોફોમ પરનો પ્રતિબંધનો આદેશ “સતત દબાણ પછી 2019માં લાગુ થયો”. વાર્તા કહે છે કે જાહેરાત ડિસેમ્બર 2018માં થઈ અને પ્રતિબંધ 2019માં લાગુ થયો. અમલ: VICE (2021) મેલાતીને એમ કહેતાં ટાંકે છે કે પ્લાસ્ટિક થેલીઓ “પૂરા જોરથી પાછી આવી ગઈ છે” અને કાયદો “લાગુ નથી”; આ મેલાતીનો દૃષ્ટિકોણ છે, કોઈ સરકારી ગણતરી નથી. જગ્યાઓની સંખ્યા: 28 (NPR, 2019) અથવા 50 (VICE, 2021); વાર્તા “ડઝનબંધ” કહે છે. અવતરણ મેલાતીનું છે, CNNમાં. 40 દેશોનો આંકડો NPR અને VICEનો છે. નકશા પરનું નિશાન ટાપુ બતાવે છે. “અમારો મત” વાળી લીટીઓ અમારું પોતાનું અર્થઘટન છે. બાકીનું બધું ઉપરના સ્રોતોમાંથી છે.